

XXIII Міжнародна конференція «Важке машинобудування. Проблеми та перспективи розвитку»

28–31 травня відбулась дуже важлива подія для всіх машинобудівників України – XXIII Міжнародна конференція «Важке машинобудування. Проблеми та перспективи розвитку». Головними організаторами конференції були Донбаська Державна Машинобудівна Академія (ДДМА) та Краматорський завод важкого верстатобудування (КЗВВ). Серед співорганізаторів конференції був також Національний університет «Львівська політехніка», представлений кафедрами «Робототехніка та інтегровані технології машинобудування» та «Проектування машин та автомобільного інжинірингу». У доповідях ректора ДДМА проф. Ковальова В.Д., професорів Васильченко Я.В. (ДДМА), Ступницького В.В. (НУ «ЛП»), Панчука В.Г. (ІФНТУНГ), Майборода В.С. (НТУ «КПІ») та інших зазначалось, що саме важке машинобудування традиційно є однією з ключових галузей української промисловості, яка відіграє важливу роль у забезпеченні економічної та оборонної спроможності держави. Однак у сучасних умовах галузь стикається з рядом системних проблем, що стримують її розвиток. Представник провідного підприємства в галузі – Краматорського заводу важкого верстатобудування (КЗВВ) зазначив нагальну проблему кадрового голоду, що негативно впливає на галузь, оскільки значна частина кваліфікованих працівників емігрувала або перебуває у складі ЗСУ. На жаль, негативною тенденцією є також те, що молодь неохоче обирає машинобудівні спеціальності. Все це створює загрозу дефіциту інженерних і робітничих кадрів у теперішній час та у середньостроковій перспективі. Крім того, військові дії та руйнування інфраструктури спричиняють додаткові труднощі для функціонування підприємств. У регіонах, які постраждали від бойових дій, багато заводів зупинено або знищено, а логістичні ланцюги порушено.

Незважаючи на всі ці труднощі, важке машинобудування має значний потенціал для відновлення та розвитку. Переорієнтація держави на вітчизняну військову техніку та обладнання для оборонно-промислового комплексу створює додаткові стимули для розвитку галузі. Прикладом саме такого розвитку є КЗВВ – один з найбільших в Європі верстатобудівних заводів, заснований ще у 1937 році. У 2022 підприємство було евакуйоване від російської агресії в м. Перечин на Закарпатті. Темпи розвитку цього підприємства вражають: кількість працівників зросла з 296 осіб у 2022 році до більш як 2000 працівників у теперішній час! Тобто майже десятикратне зростання за 3 воєнних роки, на які випала складна доля релокації та відновлення! Основне виробництво підприємства – продукція військово-оборонного призначення (серед яких САУ «Богдана», артилерійські системи тощо), а також вітрогенераторні станції, повний цикл виробництва яких налагоджений в м.Перечин. Невдовзі потужності основних релокованих найбільших підприємств Краматорська відновлять свою роботу в Західному регіоні України.

Участь ВНЗ, які випускають фахівців інженерних спеціальностей для вирішення складних проблем галузі, є неоціненна. У цьому контексті особливого значення набувають цифровізація та автоматизація виробництва, зокрема використання CNC-технологій, 3D-друку та роботизованих систем. Наразі таким підприємствам потрібне щонайменше 5-разове збільшення інженерно-технічних працівників (!!!), про що наголошувалось у доповіді представника Індустріального парку «Фредлі ВіндТехнолоджи». Всі працівники підприємства забезпечується великими зарплатами, для них будується комфортабельне житло, створюються всі умови для професійного та соціального розвитку.

Таким чином, хоча важке машинобудування України перебуває у складному становищі, наявні передумови дозволяють розглядати цю галузь як одну з ключових для відбудови та модернізації економіки в повоєнний період. За умов правильної політики, інвестиційної підтримки та інтеграції

у світовий ринок, вона має всі шанси на стійкий розвиток. Державна підтримка програм стимулювання промисловості, серед яких слід відзначити пріоритетність бюджетного забезпечення освітніх програм провідних ВНЗ в галузі машинобудування (зокрема, спеціальності G9 -Прикладна механіка) може стати рушієм змін. Важливу роль відіграє також сподівання на великі інвестиції для повоєнної відбудови України, адже відновлення інфраструктури, транспорту та енергетики вимагатиме не лише великої кількості спеціалізованої техніки та обладнання, яке можуть виробляти українські машинобудівні підприємства, але й фахових спеціалістів на всіх ланках вітчизняної промисловості.

Участь у заході взяли:

Ковальов В.Д., д.т.н., проф., ректор ДДМА, Антонюк В.С., д.т.н., проф. КПІ ім. Ігоря Сікорського, Васильченко Я.В., д.т.н., проф., зав. каф. ДДМА, Воронцов Б.С., д.т.н., проф. КПІ ім. Ігоря Сікорського, Грицай І.Є., д.т.н., проф., НУ «Львівська політехніка, Майборода В.С., д.т.н., проф. КПІ ім. Ігоря Сікорського, Марков О.Є., д.т.н., проф., зав. каф. ДДМА, Мироненко Є.В., д.т.н., проф., декан ФЕМ ДДМА, Онисько О.Р., д.т.н., проф. ІФНТУНГ, Панчук В.Г., д.т.н., проф., зав. каф. ІФНТУНГ, Ступницький В.В., д.т.н., проф., зав. каф. НУ «Львівська політехніка»